

Forsøg viser, at fosfor i foderet kan sænkes markant uden at gå på kompromis med æggeskalkvaliteten.

Arkivfoto: Økologisk Landsforening

Lær at elske din logbog

FAGLIGT TALT
AF BIRGITTE KLEMRUP HØYER
 KVÆGRÅDGIVER,
 ØKOLOGIRÅDGIVNING DANMARK

At få udfyldt din logbog kan være en træls opgave. Men det er sømme vigtigt, og får du udfyldt den ordentligt, kan den gøre forskellen på, om der er en anmærkning eller ej på din økokontrol.

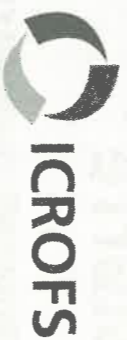
Det er kontrollantens vurdering på kontroldagen, der bliver ført videre i systemet. Derfor er det vigtigt at få redegjort for dine faglige beslutninger, mens du husker dem. For eksempel i forbindelse med ud- og indbinding, hvor vejlr og vind kan være de store udfordringer. Dette forår har været temmelig vådt i april, så hvis det har været din begrundelse for at holde dyrene inde lidt efter d. 15. april, eller kløvetgræsset manglende vækst, er billeder af vand i marken, lav græs vækst, køre-spør eller skærmklip fra DMU gode hjælpemidler. Jeg anerkender til fulde, at det er bøvlet og besværligt at huske i din travle hverdag, så derfor kan du med fordel dele ansvaret med en betroet

medarbejder - så er det også vigtigt, at logbogen ligger et sted, hvor den er nemt tilgængelig for alle. Nogle har logbogen i en maylandkalender, andre har den i et dokument på staldcomputeren. Måske staldcomputeren efterhånden er det nemmeste mht. behovet for bildeddokumentation af dagligdagen.

En anden god ting til logbogen kan være en skriftlig vurdering fra dyrlægen af et bestemt dyr. Har du et dyr i stalden, der på et tidspunkt har haft en skade, men nu er normalt fungerende og i fint hud, er dyrlægens udtalelse god at have liggende, skulle en kontrollant stille spørgsmål til dyrets velfærd.

Slutteligt kan du gøre dig selv den tjeneste, at du en gang årligt sætter dig og læser i vejledningen for Økologisk Jordbrug. Den bliver opdateret i det tidlige forår og er din mulighed for at undgå dumme overtrædelser. Et konkret eksempel er bl.a. formuleringen om, at kvæget skal være ude i minimum seks lyse timer - en gammel kendt formulering. Den blev lavet om i 2022 til, at de skal have mest mulig afgræsning med mulighed for selv at vælge, om de vil være inde eller ude. Er det ikke muligt, er det godt at have ved logbogen din strategi for årets afgræsning. Så lær at elske din logbog. Så bliver om end ikke verden eller arbejdsgangen, men i hvert fald økokontrollen lidt nemmere.

Nye fodringsstrategier reducerer fosfor uden negativ effekt på skalkvalitet

NYT FRA INTERNATIONALT CENTER FOR FORSKNING I ØKOLOGISK JORDBRUG OG FØDEVARESYSTEMER

KRONIK
SANNA STEENFELDT
 ANIVET, AARHUS UNIVERSITET
CHARLOTTE FRANTZEN BJERG
 DANÆG

Fosforudskillelse via gødningen er et miljøproblem i husdyrbrug - også ved økologiske ægproducenter. Ny lovgivning gør, at producenterne er forpligtede til at nedbringe mængden af fosfor, der udbringes på markerne via gødningen. Reduktion af fosforindholdet i foderet kan være én af løsningerne. Men hvor langt kan man skrue ned for fosfor i foderet, uden at det har konsekvenser for produktiviteten og ægkvaliteten?

I Organic RDD 5-projektet ORP-HEUS arbejder vi med at reducere fosfor i fjerkrægødning gennem lavere fosfortildeling i foderet. En ny strategi for tildeling af calcium kan være med til at sænke hønernes behov for fosfor.

På Aarhus Universitet har vi gennemført et forsøg med høner af afstamningen DEKALB White i alderen fra 18 til 80 uger, og hvor der fra alderen 30 uger blev testet foder med fire P-niveauer og to Ca-strategier.

Foder med fire P-niveauer og to Ca-strategier er testet fra 30-ugers alderen. P-niveauet varierede fra 0,35 - 0,30 - 0,25 - 0,20 pct. tilgængeligt P, hvor tilgængeligt P er den del

af foderets P, som hønen kan optage via fordøjelsen. Ca blev enten tilsat fuld foderet eller tildelt separat i silo om eftermiddagen og aftenen.

Forsøget bestod af otte forskellige kombinationer af Ca og P. Alle behandlinger indeholdt knuste muslingskaller med stor partikelstørrelse.

Foderet med et indhold på 0,20 pct. tilgængeligt P, blev fremstillet uden tilsætning af uorganisk P, og dermed kom P udelukkende fra de anvendte råvarer i foderet.

Effekten af reduceret fosfor er blevet undersøgt og belyst på en lang række produktionsparametre. Det er f.eks. vigtigt, at hønernes producerer det samme antal æg som normalt, at æggets størrelse er som forventet, og at æggeskallen ikke forringes eller svækkes, da det giver tab både for producenten og pakkeriet.

Danæg har derfor undersøgt skalkstyrken ved de forskellige kombinationer af Ca og P samt ved stigende hønæalder.

Vi foretog 10 serier af skalkstyrkemålinger på æg fra de otte forskellige kombinationer af Ca og P. Første måling blev udført ved 24-ugers alderen.

Målingen blev udført ca. seks uger før, hønerne kom over på forsøgsforderblandingerne. Anden måling blev udført, da hønerne var 34 uger og havde fået tildelt forsøgsfoder i ca. fire uger.

Heretter blev der udført målinger løbende. Den gennemsnitlige skalkstyrke faldt med stigende hønæalder. Dette er forventeligt, da skalkstyrke normalt falder med alderen.

Æggene blev også visuelt bedømt mellem 24-80 ugers alderen, og æggene var ensartede, jævne i skallen, og meget få var tyndskallede.

Skalkstyrken for de forskellige kombinationer var god, ikke mindst hos høns, der havde fået tildelt muslingskaller separat. Overordnet gennem forsøget havde hold med separat tildeling af muslingskaller

ANNONCE

Økologisk Sommermøde 2023

Tirsdag den 6. juni 2023 kl. 17:00 - 21:30 hos Agermæs Øko, Assens

Kom og vær med, når vi besøger **Agermæs Øko**. Giv dit besyv med, når direktør i Landbrug & Fødevarer Merete Juhl og økologiformand Hans Erik Jørgensen spiller bolden op til en snak om aktuelle erhvervspolitiske emner.

Alle er velkomne!

Program for mødet:

17:00	Velkomst
17:15	Runtdvisning på bedriften
18:45	Spisning
19:30	Debat med Merete Juhl og Hans Erik Jørgensen
20:30	Faglige oplæg
21:30	Tak for i aften

Det økologiske sommermøde holdes:
 Tirsdag den 6. juni 2023
 hos Agermæs Øko, Assens
 Pris: 200 kr. (ekskl. moms) pr. person.
 Betales ved tilmelding.
Læs mere og tilmeld dig på:
[tilmeld.dk/oeko-sommermøde2023](https://www.tilmeld.dk/oeko-sommermøde2023)

Mødet arrangeres i samarbejde med de lokale foreninger DLBR Økologi
 Sponsorer: SeedCam og DLG

Faglige emner
 Økologisk grøntsagsproduktion
 og biodykningen på bedriften

